

leposlovne in poučne knjige; dalje Glasbeno Matico, Dramatično društvo itd. Tudi številno samostalnih pisateljev vsako leto deluje na slovenskem književnem polju. Lahko rečem, da imamo že večidel o vsaki stvari kakošnjo knjigo, izvirno ali pa poslovenjeno, ki nam služi za poduk in zabavo. Rad bi pa tukaj opomenil, da bi še ena knjiga bila potrebna in koristna za slovensko, zlasti za kmečko ljudstvo, namreč: „Domači zdravnik za ljudi in živino“. Kolikrat je ubogi kmet v veliki zadregi, ako mu družina ali pa živinče zboli, pa ni denarjev pri hiši, da bi šel po zdravila, domača so mu pa neznana. V mnogih slučajih je pa tudi dalnja pot do zdravnika zastoj, ker je treba hitro pomoči. Hvaležni bi torej bili istemu pisatelju, kateri bi se hotel potruditi in spisati takšen „Domači zdravnik“, opustivši vse nepotrebne razprave, ter podati v kratkih, jedrnatih besedah za vsako bolezen dotična domača zdravila (tudi takašna, bi se v lekarni brez zdravniškega „recepta“ za male denarje dobila) in sicer v prvem oddelku za ljudi, v drugem pa za živino. Ogromno število takih zdravilnih pripomočkov se nahaja v raznih knjigah zlasti v starih časopisih (tudi v letnikih „Slov. Gosp.“), kateri bi se lahko v ta namen porabili, ker inace niso pristopni slov. kmečkemu ljudstvu. Da bi pa ova koristna knjiga bila pri vsaki hiši, bi gotovo bilo najbolj umestno, da bi jo izdala družba sv. Mohorja — kar bi izvestno tudi rada storila. Sicer imamo mnogo zdravniških knjig, a nobena ni take osebine, da bi bila priročna za vsaki slučaj bolezni, da bi sploh zadostovala omenjeni potrebi. Naj bi ne bile te besede „glas vpijočega v puščavi!“ D.

Iz Celja. (Volitev deželnega poslanca.) Može, katerih bi se naj Slovenci nikdar več ne volili za volilne može, če tudi morebiti pravijo, da so sami Slovenci, pa za našo katoliško slovensko domovino nimajo nikakoršne ljubezni in so jo dne 16. m. m. s tem zatajili, da so navlašč doma ostali, so ti-le: Kirchmeier, Val. Kožel, Fr. Čepe, Fr. Spes v Škofji vasi, J. Mastnak in Mart. Spes na Ljubčani, Lud. Müller, Fr. Kokolj in Jož. Schmid v Ločah, J. Hajnšek, J. Vehovar, A. Zupanec v Pristovi, J. Gajšek, J. Pajek, J. Korošec v zg. Lažah, Fr. Jonke, Fr. Kunelj st. in Alojzi Walland v Oplotnici, Jož. Lenko, Bl. Hrovat, Jož. Wolf v Št. Petru, Jak. Kohne, Jan. Marzidovšek na Zbelovem, Luk. Kotnik, Gr. Drobne v Skomru in Fl. Košič, Jurij vitez Goslet, R. Dirmajer, J. Fitz, Al. Logar, M. Terpotec, V. Bitner, Jož. Mol. Fr. Polak, Al. Zravnik, Mat. Plavšak, J. Logar, vsi iz Trbovelj in Al. Tischler in Anton Kokošinek iz Vitanja. O teh smemo reči, da so vredni, naj jih Slovenci enako častimo, kakor judje vse okužene, kateri so morali v puščavi živeti in se človeške družbe

ogibati ter so na hrbtu nosili napis: „Varuj se me, kajti okužen sem.“ Oni so okuženi z nemčurkim duhom in njih ravnanje nam ni v prid. Ni pa tudi upanja, da se spreobrnó taki moželji.

Iz Doliča. (Polževa pot.) Preteklo je štiri leta in naši nasprotniki bi k edinki gotovo najrajši še četrtinke pripisovali, naj bi nikoli ne došel čas, da se tukajšnja fara oprosti ptujih občin. Nekaj naših faranov potuje skoz trg Vitanje k svojim goricam, drugi vozijo deske lesotrzcem, še nekaj naših pa ima pri občinskih uradih opraviti, ter se vračajo trške učenosti pijani domu, da jim je sila. In ker ti mogočni učeniki ne zbobnajo lahko vseh v svoj trg, zato si najmejo tukaj agitatorje, moževe slabih lastnosti, le-ti se potlej splazijo, kakor tihotapci po stranskih potih, da obiščejo lahkoverneže, izognejo se pa poštenjakov. Potem je pa gradiva za Pučnikov referat koj na cente. Tako so našli v naših podpisih toliko krivega, da so pri seji okr. zastopa na ves glas zakričali: Pred sodnijo! Sedaj, ko je pa treba, da se pri sodniji dokaže, kar se je stokrat in stokrat izgovorilo, tedaj potegnó rep pod noge, češ, da niso nikoli lagali ali koga pregovarjali. Tako potuje neko človeče sem in tje ter vodi priče pred sodnijska vrata. S sodnijsko preiskavo so gledé podpisanih in podkrižanih faranov sedaj, kakor je znano, že opešali, vendar pa se cela reč zadržuje, naj ne pride prehitro pred dež. zbor.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Novo leto začnemo nekam v strahu. Bojimo se, da nam bode preveč gradiva za to mesto, kajti šumenje o vojski še nič ne potihne, brž se še širi. Povelje ministra c. kr. vojne, da se vrnó k malu vsi rezervniki k svojim polkom za sedem dni na vaje, zdaj, ko je trda zima, tudi ni za to, da nam vzame strah vojske. Dobro je v tem še samo to, da je do spomladi še precej dolgo in dotlej preobrne se lahko še marsikaj. — Cesaričinja Štefanija si je nažgala te dni desno oko, k sreči pa rana ni hudo nevarna. — Štajarski dež. zbor snide se na novo v ponedeljek, dne 9. januvarja ter še ostane menda tje do 22. t. m. skupaj, naj dovrši svoja dela. Ces. namestnik še je na dolgu slov. poslancem gledé dveh interpelacij. — Korošci imajo hudo zimo, še vse huja je pri njih, kakor pri nas. Une dni je bilo na toplomeru pri njih — 24° R., pri nas pa ob istem času 10 do 15° R. — Nemški šulverein dela s posebno skrbjo na slov. koroških tleh za nemštvo. Lani je izdal 14.000 glđ. ali na „častna darila“ učiteljem ali v podporo občin, katerim je bilo zidati novo ali pa po-

praviti staro šolo. Občine mu sedajo na limanice največ iz ubožstva, sem ter tje pa tudi iz nevednosti. — V Ljubljani snuje se šola za umetna ročna ženska dela, pravila, po katerih se naj osnuje, imajo že potrjenje ministerstva. — Nuncij sv. Očeta, nadškof Galimberti, je poslal zahvalno pismo sv. Očeta mestnemu zastopu v Ljubljani za njegova voščila. V Ljubljani, pa tudi drugod po Kranjskem je bila na starega leta večer lepa razsvetljava v čast sv. Očeta. — C. kr. okr. glavar v Radovljici hoče zatreti kajenje tobaka pri — šolarjih. Bilo bi tudi drugod treba tega. — Po Primorju vrše se po obč. zastopih sklepi in se v njih ugovarja slovesno tistim listom, ki dolže Slovence, da niso prijazni Avstriji. Tako sumnjičenje pa je že tudi — preneumno. — Dež. zbor za Primorje nabera milih darov za one reveže po Primorju, ki jim žuga vsled siromaštva „pelagra“; bolezen ta je znana le po Italiji ter nastane vsled stradanja. — Mestu Trst je treba posojila, za sedaj shaja s posojilom kacic 150.000 gld. — V Ogleji, kedaj sila imenitnem mestu, nahaja se mnogo važnih reči zakopanih. Vsled tega se kaže potreba, da se spravijo na dan. Minister za uk in bogočastje dovoli letos 500 gld. za izkopavanje tacihi reči. — Ogerski predsednik ministerstva, Tisza je velik mož ter rad trka na to, da ima Ogerska prvo besedo v Avstriji. Tako je tudi o novem letu rekel, da Ogerska (!) ne skali miru ali tudi vojske se ne zboji, če nastane. Posebnih reči sicer ni v teh besedah moža, vendar pa se smatra njegova izjava sedaj že za znamenje, da se nagiba vaga na stran miru. — Poljaki so prvi, ki pridejo v tisko, ako nastane vojska z Rusijo; naravno je torej, da jih skrbi sedanje visenje med vojsko in mirom. Da si gleda Poljsko ljudstvo pisano na Ruse, sedaj se drži vse hvale vredno.

Vunanje države. Najimenitnejša dogodba na novo leto je bila zlata meša sv. Očeta v Rimu. Žal, da nam ne pripušča prostor, naj popišemo vse, kar se je za in ob zlatej meši sv. Očeta godilo. O njej sami pa se brzojavlja iz Rima: Že zgodaj je bilo mnogo ljudi na trgu sv. Petra. V cerkvi in na trgu je bil po polnem mir. Med zlato sv. mašo so zvonili po vsem mestu. Ob 9 $\frac{1}{2}$ uri so prinesli sv. Očeta v cerkev, ljudstvo jih je živahno pozdravilo. Po sv. maši so sv. Oče zapeli: Te Deum, za tem pa so dali v sredi cerkve glasno sv. blagoslov. Vse cerkvene hiše in zavodi pa so bili razsvitljeni. — Kralj Umberto in kraljica Margareta sta bila vprašala, bi-li sv. Oče vzprejeli od njiju kako darilo, sv. Oče pa so odrekli. — Crispijeva vlada je odstavila župana v Rimu zato, ker se je bil podal h generalnemu namestniku sv. Očeta. To je liberalno dejanje! — Odkar je v Franciji nova vlada, piha čudno na katoliške zavode. V Parizu so dali zadnji den

leta usmiljenim sestram slovo — zadnjim na mestnih bolnišnicah. No bolje ne bode nova potrežba, zato pa dražja. Sadi-Carnot pravi, da želi naj ostane Francija z vsemi državami v miru. Dobro bi to že bilo, toda republika sama stoji na prstenih nogah, kar se tiče miru. — Angleška vlada priznava sedaj sama, da sila ne izda pri Ircih, tedaj pa znižuje najemnino za zemljišča. Nekaj je v tem za ubogo ljudstvo že olajšave, toda še dolgo ne dovolj. — Lord Churchill jo še v Peterburgu ter misli iti skozi Dunaj domov. Očividno ima mož imenitne reči v razpravah. — V Berlinu je sedaj nekam čudno tiho in ni duha ne sluha, kaj da namerava Nemčija, če pride do vojske. Na večih krajih pa sluti človek nekaj, kakor da tudi Nemčiji ni v resnici za vojsko. — Car Aleksander III. ne more priti do pokoja, sedaj mu delajo že celo v Peterburgu nemir — študentje. Une dni so jih več pozaprl, naj si ohladi vročo kri. — Sv. Očetu v Rimu pa je car poslal čestitko ter misli, da se ne godi kat kristjanom za njegove vlade nikjer krivice. Tako car, drugi pa drugače. — Naša sosedinja, Rumunija, čuti potrebo, da si obleče orožje ter si priskrbi voz, da se dajo na-nje ranjeni vojaki, ako nastane vojska. Le-te vozove pa vrejuje nemški častnik. To ni brez vsega. — Bolgarija je sedaj nekaj bolj od strani, vsa je podoba, kakor da se nihče ne meni za-njo, vendar pa je ona v resnici Erinje jabelko. — Turčija misli zasesti vzhodno Rumelijo ali kako drugo deželo, ki so ji jo vzeli, ako pride do vojske. Vojaštva ima ona že veliko v orožju. — Srbija ima novo vlado, Ristič je odstopil ter so sedaj radikanci na vrhu. Avstriji bode nova vlada prijazna, Rističu pa se ni bilo zaupalo. — V Abesiniji še ne teče kri, ital. poveljnik San-Marzano se nadeja, da razpade abesinska vojna, ker se ji dopeljuje živeža premalo. Kaj, če še mož ne ukani?

Za poduk in kratek čas.

Štirinajst dni širom sveta:

(Dalje.)

Ko se zdani, zmenem si oči in gledam skozi okno na to in uno stran in premišlujem česko deželo. Kar sem o Moravski rekel, isto to moram tudi o Česki reči: da ni pravih ravnin a tudi bregov ne, ampak valovno je površje. V obojih deželah sem nekaj pogrešal, ali dolgo mi ni prišlo na pamet, kaj slovensko oko takaj zahman išče. Nikjer ne vidiš cerkve na višini ali na bregu pozidanih, ampak vsaka stoji v dolini ali na polju. Slovence pa stavi cerkev na najlepši holm in najviši breg. Kako je le to? Vsak človek je pač svojega kraja sin. Poljanec hvali svoje polje, doljanec se od svoje dolinice ne more ločiti, bregovi doljance omijljujejo in go-